

Riksförbundet lärare i svenska som andraspråk

VERKSAMHETSBERÄTTELSE ÅR 2016

Styrelsen för Riksförbundet lärare i svenska som andraspråk avger härmed sin verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2016-01-01 – 2016-12-31

Styrelsens sammansättning sedan årsmötet 2016-04-16:

Ordförande	Jilda Sürüp	Norrköping
Vice ordförande	Fredrik Stillerud	Örebro
Kassör	Camilla Berner	Stockholm
Sekreterare	Monica Lindvall	Stockholm
Matrikelansvarig	Matilda von Bahr	Stockholm
Övriga ledamöter	Eva Westergren Holgén Karin Pettersson Camilla Persson Hanna Rosencrantz	Umeå Stockholm Lycksele Kriminalvården (avgick 20 oktober)
Suppleanter	Camilla Axfeldt Katarina Seeberg	Norberg Varberg (gick upp från suppleant till övrig ledamot)
Valberedning	Annelie Drewsen Linda Castell	Sammanställande
Revisor	Berit Renqvist	Piteå
Revisorssuppleant	Anna Hedlund	Stockholm
Lisettenredaktion	Jilda Sürüp Eva Westergren Holgén	Ansvarig utgivare Huvudredaktör
Annonsförsäljning	Katarina Seeberg	

Verksamheten i siffror

Antal medlemmar:	477
Antal prenumeranter:	144
Antal lokalföreningar:	3

Medlemskap

Riksförbundet lärare i svenska som andraspråk (LiSA) välkomnar alla som är intresserade av flerspråkiga elevers utbildning och språkutveckling som medlemmar. Det gäller utbildning för barn, ungdomar och vuxna, födda i eller inflyttade till landet. Medlemmarna kan vara lärare, modersmåls lärare, skolledare, lärarutbildare, politiker et cetera. Medlemmarna i Riksförbundet lärare i svenska som andraspråk är om möjligt organiserade i lokalföreningar runt om i landet. Vid verksamhetsårets utgång fanns lokalföreningar i Stockholm, Göteborg och Skåne. De två sistnämnda är för närvarande vilande verksamheter.

Under 2016 har antalet medlemmar ökat. Antalet enskilda medlemmar i LiSA var 477 vid utgången av året. Därutöver prenumererade 144 skolor och institutioner på tidningen Lisetten.

Medlemsavgiften var under året 280 kr för enskilda medlemmar, i vilken ingår prenumeration på tidningen. Medlemsavgiften för studenter och pensionärer var 120 kr. Prenumerationsavgiften för skolor och institutioner var 460 kr.

Nyrekrytering av medlemmar är en fortsatt viktig fråga för förbundet.

Medlemstidningen Lisetten

Förbundets medlemstidning Lisetten är ett språkrör för forskning och pedagogik och ger en inblick i det dagliga arbetet med svenska som andraspråk, modersmålet och flerspråkiga elevers kunskapsutveckling. Tidningen utkommer med 4 nummer per år i en upplaga på 1000 exemplar. Omfånget ligger på 36-40 sidor. Utöver medlemmarna når tidningen skolor och institutioner som prenumererar. Via föreningens webbplats sker även lösnummerförsäljning. Tidningen har även använts av Skolverkets kompetensutvecklingsinsatser och på lärarutbildningar vid vissa högskolor. Dessutom har tidningen delats ut till besökare då Riksförbundet lärare i svenska som andraspråk ställt ut på konferenser samt vid lokalföreningarnas arrangemang.

Årets teman har varit: Andraspråk så in i Norden (nummer 1), Det pedagogiska mötet med traumatiserade barn, ungdomar och vuxna (nummer 2), Grammatik - älskad och hatad (nummer 3) och Litteracitet och flerspråkighet (nummer 4).

I samband med Språklärarnas konferens Språk så in i Norden, då riksförbundet ingick i ett större samarrangemang, gjordes temanumret Andraspråk så in i Norden (nummer 1). Temanumret trycktes i en upplaga på 2000 exemplar och delades ut till alla besökare på konferensen, vilket var mycket uppskattat. Våra medlemmar erbjöds att delta för ett reducerat pris.

Under året har en rad forskare och lärare bidragit med artiklar och ställt upp i intervjuer om aktuella ämnen kring flerspråkighet, andraspråksutveckling och undervisning, bland andra Birgitta Norberg Brorson, Mälardalens högskola, Jarmo Lainio, Stockholms universitet, Kamilla György Ullholm, Stockholms universitet, Lars H Gustafsson, barnläkare Lund, Åke Viberg, Uppsala universitet, Ulrika Jepson Wigg, Uppsala universitet, Jim Cummins, University of Toronto, Sara Lövestam, författare och lärare, Tomas Riad, Stockholms universitet och Svenska Akademien, Mohammed Abdullahi, lärare, Anne Kultti, Göteborgs universitet och Niklas Pramling, Göteborgs universitet. Alla bidrag till tidningen välkomnas och hjälper till att sprida erfarenheter och kunskaper om ämnet svenska som andraspråk och didaktiska grepp i undervisning av flerspråkiga barn, ungdomar och vuxna.

Många positiva reaktioner på tidningen har kommit in under året. Tidningen används bland annat som grund för kollegialt lärande i arbetslag, som litteratur på universitetskurser i svenska som andraspråk och av myndigheter som vill öka kunskapen om ämnet svenska som andraspråk.

Kostnaderna för att producera tidningen har ökat, framförallt på grund av det större omfånget och den ökade upplagan inför Språk så in i Norden. Annonstäckningen utgjorde under 2016 den största intäkten för föreningen och är av stor betydelse för föreningens framtid.

Lokalföreningarna

Riksförbundet har tre lokalföreningar registrerade. Två av dem, Skåne och Göteborg, har varit inaktiva under året medan den tredje som finns i Stockholm har haft aktiviteter för medlemmar och andra intresserade. Riksförbundet har inte betalat ut några bidrag till lokalföreningarna under 2016 då inga ansökningar kommit in.

Stockholms lokalförening, med 156 medlemmar, genomförde fyra medlemsträffar under 2016. I februari ordnades en medlemsträff i syfte att sprida kunskap om språkutvecklande arbetssätt och uttalsundervisning i svenska som andraspråk. I maj ordnades en medlemsträff som handlade om kartläggning av nyanlända elever vilken presenterades av en representant från Skolverket. Träffen avslutades med att två nyanlända elever delgav åhörarna sina erfarenheter av att bli kartlagda och vad du som lärare kan tänka på för att förbättra kartläggningsprocessen. I juni ordnades en träff om Det globala klassrummet - om Afghanistan och mötet med nyanlända elever i samarbete med Universitets- och högskolerådet/Den globala skolan. En träff i november handlade om Eldsjälar och inspiratörer – för en trygg och meningsfull skolgång och arrangerades tillsammans med Universitets- och högskolerådet/Den globala skolan.

Göteborgs-LiSA, med 70 medlemmar, ordnade inga medlemsträffar under 2016.

Skåne-LiSA, med 66 medlemmar har ej ordnat någon medlemsträff under året.

Svårigheterna för lokalföreningarna i Göteborg och Skåne speglar den höga arbetsbelastningen för många lärare som arbetar med mottagande av nyanlända elever. Situationen har under hösten varit ansträngd i många kommuner. Riksförbundet har förståelse för lokalföreningarnas svårigheter. Samtidigt behövs mer än någonsin möjligheter för medlemmar att träffas lokalt och utbyta erfarenheter och förbundet har bistått så mycket man kunnat i de lokala initiativ som uppkommit vilket i huvudsak varit i Stockholm.

Styrelsens arbete

Under året har totalt fyra styrelsemöten (inklusive ett konstituerande styrelsemöte) hållits: 24 januari, 16 april, 10 september och 12 november. Till dessa möten har ledamöterna rest från hela landet, med övernattningar i flera fall, varför dessa möten är en större kostnad för föreningen.

Årsmötet ägde rum den 16 april på Etnografiska museet i Stockholm. Jilda Sürüp valdes in i styrelsen och till ordförande i ett år.

I samband med årsmötet anordnades en gemensam lunch för årsmötets deltagare.

Den nya styrelsen konstituerade sig den 16 april.

Följande frågor har varit aktuella under årets styrelsemöten:

- Aktuellt från riksdag och departement. Styrelsen har bevakat förslag, utredningar och propositioner som rör ämnet svenska som andraspråk och undervisningen av flerspråkiga och nyanlända barn och elever i alla skolformer. Under 2016 har en rad frågor kring ämnet aktualiserats inom olika skolformer och styrelsen håller sig informerad för att bevaka medlemmarnas intressen.

- Lisetten. Hur kan medlemstidningen vidareutvecklas? Hur blir den ännu mer intressant för medlemmarna? Kan vi hitta fler samarbeten kring innehåll och distribution?
- Indrag av statsbidrag till ämneslärarföreningar.
Skolverket fattade ett beslut under hösten 2016 om att inte fortsätta utdela statsbidrag till ämneslärarorganisationer. Hur ska vi arbeta på kort och lång sikt för att säkra föreningens arbete och fortlevnad? Vi har också fört diskussioner om hur vi kan säkra föreningens ekonomiska intäkter för att inte bli allt för sårbara som en följd av Skolverkets beslut.
- Webbplats. Föreningens webbsida och de funktioner som finns där lever inte upp till de förväntningar man idag behöver ställa på digitala medier. Hur kan vi öka trafiken till vår webbsida genom sociala medier för att öka interaktiviteten genom webben och våra medlemmar? Hur vi kan öka intresset för föreningens arbete och medlemmarnas aktivitet är några frågor vi tar med oss in i framtiden.
- Marknadsföring. Hur kan föreningen synas och locka fler medlemmar? Närvaron i sociala medier har varit prioriterad, liksom deltagande i konferenser och andra sammanhang där lärare i svenska som andraspråk möts.
- Ekonomi. Föreningen fick även under 2016 ett bidrag utbetalt från Skolverket och det tillsammans med medlemsavgifter och en stabil annonsförsäljning redovisar föreningen ett gott resultat. Se balans- och resultaträkning. Föreningen har under året övergått från manuell till webbaserad bokföring för att underlätta ekonomihanteringen. För detta ändamål har ett bokföringsprogram köpts in.
- Föreningens namn. Styrelsen har diskuterat möjligheten att byta förkortning från Riks-Lisa. Styrelsen har erbjudit medlemmar att föreslå nya namn men pga. uteblivna förslag har detta hittills varit en vilande fråga.
- Lokalföreningarna. Under året har lokalföreningarna i Göteborg och Skåne haft svårt att få medlemmar att engagera sig och riksstyrelsen har återkommande diskuterat hur lokalföreningarna kan stöttas. Samtidigt har lokalföreningen i Stockholm haft ett framgångsrikt år med en rad fortbildningsarrangemang. Stockholm och Skåne har ökat sitt medlemsantal under året medan Göteborg ligger still. Det har även kommit in önskemål från medlemmar i norra Sverige om aktiviteter, och styrelsen arbetar för att stötta bildandet av nya lokalföreningar. Styrelsen ser samtidigt över formen för hur vi kan uppmuntra och stödja våra medlemmar till att skapa aktiviteter för lärare runt om i landet. Vi vill öka Riksförbundets tillgänglighet som stöd för medlemmarnas intresse av ämnesutveckling utan krav på lokalförening.
- Samarbete med andra ämneslärarföreningar.
Dialogen och samverkan med landets övriga ämneslärarföreningar har ökat i samband med Skolverkets hastiga besked om att inte dela ut fler statsbidrag till dessa. Vi har samarbetat och skrivit gemensamma protestskrivelser till Skolverket, Utbildningsdepartementet och rikstidningar. En av våra protestskrivelser blev också publicerad i Svenska Dagbladet vilket ledde till att politiker har aktiverat sig i frågan.

Närvaro på konferenser och andra mötesplatser för lärare

Nationellt centrum för svenska som andraspråk anordnade en konferens i Göteborg om språkinträdning 1-2 september där Riksförbundet fick delta som informatörer för att sprida kunskap om vår organisations roll och uppdrag samt för att värva nya medlemmar.

Riksförbundet har närvarat som utställare på föreläsningar som har anordnats av läromedelsförlag under 2016 i Göteborg och Stockholm. Representanter från riksförbundets styrelse och representanter från lokalföreningen i Stockholm och Göteborg bemannade bordet under dessa tillfällen. Detta möjliggjorde för föreningen att informera om föreningens syfte och uppdrag samt vår medlemstidning Lisetten som också utdelades vid samma tillfälle. Ett antal nya medlemmar skrev in sig direkt vid vårt bord.

Styrelsen fortsätter att visa sin närvaro i sociala medier. På Facebook har LiSA drygt 2000 personer som gillar vår sida samt nästan lika många följare. Där kan vi ha en dialog med medlemmar om aktuella frågor och sprida nyheter och information om föreningens arbete. En utmaning är att få fler som gillar oss att även bli medlemmar.

På Twitter har LiSA nästan 700 följare. Även där är strävan att skapa en dialog med medlemmar och andra intresserade och att hjälpa till att sprida idéer, information och nyheter om svenska som andraspråk och flerspråkiga elevers lärande.

Föreningen Norden har bjudit in till seminarier vid ett flertal tillfällen samt erbjudit Riksförbundet att ingå i olika samarbetsprojekt som vi fått avböja på grund av begränsade resurser. Vi har även fått förfrågan av annan aktör att ingå som samarbetspartner till ett projekt som handlar om att utveckla och lansera en app för att lära sig svenska men det har vi också avböjt medverkan till, av samma skäl som ovan.

Ekonomi

Styrelsen har under år 2016 erhållit bidrag från Skolverket på 53 110 kronor. Då Skolverket under hösten drog in bidraget till ämnesläraresföreningar har ingen ny ansökan för 2017 kunnat göras. En viktig fråga för styrelsen har därför varit finansiering av förbundets verksamhet och övriga intäktskällor och hur vi ska kunna utveckla dessa. Övriga intäkter under 2016 kommer huvudsakligen från medlemsavgifter och prenumerationer, drygt 182 240 kr samt annonsintäkter 192 000 kr (totalt fakturerat drygt 200 000 kr).

De största posterna på kostnadssidan var produktion och distribution av medlemstidningen Lisetten (ca 130 000 kr för årets första 3 nummer) samt kostnader för årsmötet (30 000 kr). Kostnaderna för styrelsens sammanträden blir stora då ledamöter i många fall reser långt och därmed är berättigade till reseersättning samt logi i förekommande fall.

Ämnesutveckling, opinionsbildning och skrivelser

Under 2016 blev styrelsen tillfrågade av Svensklärarnas förening att utbygga vårt samarbete i samband med att de planerat utge ett nummer av deras medlemstidning Svenskläraren (nr 4/2016) utifrån tema nyanlända. Detta initiativtagande välkomnades av styrelsen vilket resulterade i debattartikeln *Nu är alla svensklärare*. I utbyte fick vi låna tre artiklar av detta nummer som publicerades i Lisetten nr 1/2017 för våra medlemmars räkning.

Norrköping den 13 februari 2017
reviderat Stockholm den 1 april 2017

Styrelsen för Riksförbundet lärare i svenska som andraspråk

genom ordförande
Jilda Sürüp